

ממ:

עין משפט
נר מצוה

קפצו א מיי פכ"ג מהל'
 אישות הלכה א ועיין
 ממ"מ סגנו עשין מח טו"ש
 ה"ע ס' כז סעי' א וסעי'
 ג וסעי' ז וס' סט סעי' ז:
 קצ ב מיי פ"ט מהל'
 מלוה הלכה ו:

קצא ג מ"י פ"ב מהל'
אישות הלכה ד קמג
עשין מח טוש"ע אה"ע ס'
קט סע" ד וס' פ סע" טו
הגה"ה וס' פא סע" א
זה"ה :

קצב ד מיי פכ"צ מהל' ארשות הל' טו ועיין
ההשגות ובמגיד משנה ופ"א
סס הל' יא פ"ל מהל' מכירה
הלכה ג ועיין במ"מ סמג שם
ועו"ש ע"ה ע"כ א סעי' ח:
קצב ה ו ד מיי פכ"צ מהל'
ארשות הל' יא ופ"ל
מהל' מכירה הלכה ג ופ"ד
מהל' טוען הלכה א סמג שם
ס"כ אה טוע"ש שם ועו"ש ע'
ס"מ ס"י קנא סעי' א:

רבינו גרשום

[illegible]

(ז) אולי צ"ל שאם מודה האשה שמכרה לו דמקחו קיים.

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

לדאס מקנה דער שלא בא לעולם אלס משום דלדין קיינל דאין אלס
מקנה ובמילתיה דרעג לחידיה לא קני בלא רב כהנא דמדרבא לא הוה
שמעינן שיוכל להתנות בדבר שלא בא לעולם דע"ג דרעג קאי אמונות
שלא באו לעולם הם אינו חידוש מאי שאין לה מוונות דלטו יש לה
לעולם מוונות בעל כרחא דכשרותא
חזוהי [א] בזה ולא קמ"ר רב הונא
אלא שיכולה להפקיע מעשה ידיה
מבעלה וא"ת רב דפסיק בפ' הכותב
(מכות 97 פד: וס) כרש"ג דלמר
אס מיה א"ר (י"טנה אפי' כתיב לה דין
וזהו שאין לי דנכסיך בחיך וצומך
ולאו שמעמיא דנכסיך סבר ירושתא בעל
הצוריותא ורב סבר ירושתא בעל
הדרבנן וחכמים עשו חזוק לדבריהם
כשל תורה מאי שנא דמפירות יכול
להסתלק משום הכי דרבנן ויש לומר
דשאני ירושה דפלה קמה דבעל
דיושי האשה דנכרים הם בצותה
ירושא לגבי בעל ולכן אין יכול
להסתלק אלל הכא ממנסי מלוו יכול
להסתלק שישארו צד מי שהן עכשיו

הדיינו ביד האשה ועוד מניין למימר ללא עשו חזקו אלל דדבר שיש לו שורש מן המורה כגון ירושה לחייב ירושה לאחרייתא אבל דדבר לחייבא כוונתה בדאורייתא לא עבוד רבנן חזקו אי נמי פירות ללא שביחי לא עבוד חזקו בדאמרינן ברשא אע"פ (סס דף טו:) לכל יש כמוצאה ולא לכל יש פירות ללא שביחי כמו ירושה לחין קך אשה שאין לה נכסי זאן ברזל שירש הצעל דלפי' במשיאייל תימותה נתן (כתובות דף סו.) לא יפתחו לה מנ' וזו הלכה ירושה זאן ברזל שביחי ולא פלוג רבנן בירושה הצעל לכל ירושות אין יכול להטעות אבל פירות ללא שביחי לחייבא טובא שאין להם נכסי מלוג לא עשו חזקו:

יְבוּלָה אִשָּׁה שְׂתָאֲמֵר רַב־עֵלָה כו'. פ"י בקוּטֶרס וכי קֹאֲמֵר
אִינִי מִקְבֵּל (שם דף מ: ו) פִּרְקוּנָה וְאִינִי חוֹשֵׁשׁ צְפִירוֹת נִכְסֵי מְלוֹךְ שֶׁלֹּא
שָׁתַקְנוּ לִי דִמְוֵעִיל הִתְנַאי צְעוּדָה אֲרוּסָה שְׁעָדִין לֹא זָכָה בְּקִרְקָעוּתִיָּה
לְפִירוֹת וְקֹאֲתָ הִיא גִּרְלָה לְרֶשֶׁב"א לְהִצִּיגָה רֹאשִׁי לְדַבְרֵיוֹ מִדְּמַנִּיא פ' נֶעֱרָה
שֶׁנִּתְפַּתְמָתָה (שם דף מ: ו) וְסֵם (דף מ: ז) תִּקְנוּ פִּרְקוּנָה תַּחַת פִּירוֹת ש' נֶעֱרָה
דִּפְרִי עֵינֶיךָ וְיִכּוֹל לִוְמֵר כֵּן דֶּהָא צ' אַע"פ (שם דף מ: ו) פִּרְרִי
אֲמִילָתָא דְרַב הוּנָא דִּהֲכָא דִּתְנִי מִתְּנִי מוֹזוֹת וְאִינִי מִעֲשֵׂה יִדִּיָּה
וְשִׁנִּי אִימָא תִּקְנוּ מִעֲשֵׂה יִדִּיָּה תַּחַת מוֹזוֹת וּמ"מ (א) אִוְמֵר רֶשֶׁב"א
דִּלֵּי אֲפֹשֶׁר לִוְמֵר כֵּן דִּלְדַּרְבֵּה פִּרְקוּנָה עֵינֶיךָ כִּמוֹ שֶׁמִּדְּקֵדֵךְ ר"י בְּכַתּוּבָת
פ' נֶעֱרָה (דף מ: ז) דִּלְמָר מֵאִי לְפִיכָךְ צִנֵּל אוֹכֵל פִּירוֹת מִזֵּה דִּמְמַנָּא
מֵיכָל לֹא יִכְלִינִיהוּ אֲנוּחִי יִנְחִינֵיהוּ כו' קמ"ל דֶּהָא עֲדִיפָא דִּיּוֹמִינִין דִּלָּא מְלוֹ
וּפִרְרִי לֵה מִדְּיִדֵּה"י וְקֹאֲמֵר נִמִּי הֵתֵם לַעֲלִי צִשְׁלָמָא צִבֵּל תִּקְנִינִי לֵה רִצְנָן
פִּירוֹת דִּלֵּי אִישְׁתְּרָאִי הִוֵּא לֵה אִיבֵה וְאִימָמֵה וְלֵה פִּרְרִי מִשְׁמַע לְטוֹבָת
הָאִשָּׁה נִתְקַן וְיִרְשָׁלָי' פ' נֶעֱרָה אֲמִינָה צִבֵּדִיל אִיבֵה דִּתְנִי שִׁנִּי שִׁנִּי
עֲלִיוֹ הִצֵּעַל שְׁאוּכַל פִּירוֹת צִחִיָּה צִבֵּל שִׁאֲמֵר אִי אֲפֹשִׁי לֵאכּוֹל וְלֵה לְפִרְקוֹ
אִין שׁוּמְעִין לוֹ וְהֵא דִּתְנִי פִּרְקוּנָה תַּחַת פִּירוֹת אַע"ג דִּפִּרְקוּנָה עֵינֶיךָ לֵה
תִּנִּי הִכָּא אֲלֵה לֵאשְׁמוּעִי שֶׁלֹּא תוֹכַל הָאִשָּׁה לִוְמֵר אִינִי נִפְדִּית וְאִינִי
נִוְתַּמֶּת פִּירוֹת וְאַע"ג לְטוֹבָתָהּ נִתְקַן שֶׁלֹּא תִטְמַע בִּין הָעוֹבָדִי כּוֹכְבִּים
וְעוֹד דִּלָּא דִּמִּי לְמוֹזוֹת שִׁיבֹהֶה לִוְמֵר אִינִי נִיּוֹנָה וְאִינִי עוֹשֶׂה דִּהֶם לֵה
מִתְפַּקֶּת תַּקְנָה מִעֲשֵׂה יִדִּיָּה שִׁאֲס אִינֵה עוֹשֶׂה וְאִינֵה נִיּוֹנָה הִיוֹם לְמַחֵר
תַּמְעֵשָׂה וְתֵהֵא נִיּוֹנָה אֲבָל אִס אֲמֵרָה אִין כְּלִי מִיָּה וְנִוְתַּמֶּת פִּירוֹת הִרִי
מִתְפַּקֶּת לְגַמֵּי תִּקְנָה פִּירוֹת דִּפִּירוֹת שֶׁלֹּא כִּי מִיָּה אִס תַּחַת פִּירוֹת
אִין שִׁנִּי פִּירוֹת מִשּׁוֹם דִּידִי כִּירָה שֶׁהוּא זָכָה בְּיוֹף הֶקְרָק שֶׁלֹּא מִעֲשֵׂה
יִדִּיָּה הִיאֲךָ זָכָה בָּהֶן שִׁאֲיִן צִעִין דִּלָּא שִׁיךְ לִימִיר שִׁזְכָּה בְּיוֹף הִידִים
וְכַעֲנִין זֶה מִזִּינוּ דִּר"ל דִּפְלִיג אֲרַב הוּנָא צ' אַע"פ וְסָבֵר דִּמְעֵשָׂה יִדִּיָּה
עֵינֶיךָ וְאִינִי מְגִיָּה הִצְרִיחָא אֲלֵה תִנִּי תִקְנוּ מוֹזוֹת תַּחַת מִעֲשֵׂה יִדִּיָּה
בְּדִקְתֵּי אִפִּי"ה אִוְמֵר ר"ת דִּלִּין הִצֵּעַל יִכּוֹל לִוְמֵר לֵה הִיכָּא דִּלָּא סְפָקָה
לֵאזֵּל מִעֲשֵׂה יִדִּיךְ לְמוֹזוֹתֶיךָ כְּדִמוּכָה צִבֵּדִיל צ' בִּפ"ק דְּגִיטִין (דף מ: ז)
וְצִרְשָׁה הַמְדִיר (כְּתוּבָת דף מ: ז) דִּפְרִיךְ אִי דִלָּא סְפָקָה הִדְרָא קוּשִׁיא לְדוּכְתָּה
כִּיּוֹן דִּמְשַׁעֲבֵד לֵה הִיכָּא מִזִּי מִיָּה לֵה: **ג' ב' ר"ה** וְאַחַת שֶׁהִבְנִים
לֵה שׁוּם מִשְׁלֹו. וְאִי פֹאֲת שֶׁכֵּתֵב לֵה בְּכַתּוּבָה צִנֵּה וּמֵאֲחִים וְצִנֵּה שֶׁהִבְנִים
וְנוֹתֵן מִשְׁלוֹ שִׁיךְ לֵשׁוֹן כְּחִיָּה וְלֵה לֵשׁוֹן יִחָד כְּנוֹן הִסְתַּב כֵּל נִכְסֵי לְנִיּוֹ
וְאִוְתָה שִׁיחַד לֵה בְּכַתּוּבָתָה תַּחַת הַנְדוּשִׁיא שֶׁהִצִּיָּה מִצִּית אִיבֵה כִי נְדוּשִׁיא
נִמִּי נִקְרָאת כְּתוּבָה דְּצ' נֶעֱרָה שֶׁנִּתְפַּתְמָתָה (שם דף מ: ו) קִתְּנִי
קְבוּרָתָה תַּחַת כְּתוּבָתָה דִּהִיּוֹן תַּחַת נְדוּשִׁיָּה דִּתַּחַת מִנֵּה מֵאֲחִים לֵה
קִלְמָרִי דְּצִסּוֹף הִסּוֹף פִּירְקָא (דף מ: ז) קִלְמָרִי דִּלְרֹסִין (א) (אִינִי) לֵה קְבוּרָה
וְאִוְתָה שֶׁהִבְנִים לֵה שׁוּם מִשְׁלוֹ שֶׁשֶׁ לֵה שֶׁהָ כִּנְגָד תּוֹסַפֶּת שֶׁהוֹסִיף לֵה
מִשְׁלוֹ עַל מִנֵּה וּמֵאֲחִים וּג' עֵינִי מִמּוֹן אֲלוֹ כּוֹתֻצִין בְּכַתּוּבָה בְּסִדֵּר
וְאִי תַּחֲלֵה מִנֵּה וּמֵאֲחִים וְאִס"כ נְדוּשִׁיא שֶׁמִּצִּיָּה עֵמֶה דִּנְעֻלָּת לִיָּה
זָכָה כֵּךְ וְצִי חֲתָן וְהוֹסִיף לֵה מִדְּלִיָּה כו' וּבְקוּטֶרס לֵה פִּירָשׁ כֵּן:
אִילִימָא

צדקותא. כלומר אחת מן הג' שדות הוא שדה ששיעבד לה צפי' והזכיר לה
מיהו כל נכסיו נמי שעבד לה שכן כתב לה כל נכסי אחרצין לכתובתך

נחלה הצאה לו. העמידה לצא לו כגון נחלה דרבנן כדמפרש לקמן
אדם יכול להתנות עליה קודם שחצא שלא יירשנה כגון דקאמר דין
ודברים אין לי על אותה נחלה העמידה לצא לי כלומר לא יאה לי
דין ודברים: **וודרצא**. כלומר וצאיו נחלה מועיל התנאי בצנחלה הצאה

לו בתקנת חכמים כדרכא אכל בנחלה
לדוריינא כגון דין ודברים אין לי
בירושא אכי כשמות לא יועיל התנאי
דבעל כרחו שלו יהא אלא"כ יתננה
לאחרים בלשון מתנה: לא אפשי
בתקנת חכמים. שעשו להנאמי: כגון
זאת. דלקמן דמדרכין היא: שומעין לו.
דבעל כרחו דאיינש לא חכוהו חכמים
שאס אינו חושש בטובה שעשו לו
חכמים לא יתן לו בעל כרחו שלדעתו
תקוהו חכמים: מאי כגון זאת. באיזו
תקנת חכמים היו מדברים בזהמ"ד
שעליה אמר רבא כל האומר אי אפשי
בתקנת חכמים כגון זאת התקנה שאנו
מדברים בה שומעין לו: כדכר הוגא
אמר רב. כלומר מתקנת מזוונות
שהבעל נותן לאשה היו עסוקים

בצית המדרש והוא נוטל מלאכת ידיה תחתיהן וע"ז אמר רבא בן רבא
ואתה התקנה שמקנו חכמים מוונות האשה לטובתה אם אומרת אי
אפשי בתקנת חכמים בזה התקנה שמקנו לטובתי דהא לדידי אינה
טובה דמלאכת ידי עדיק על מוונותי און משלי ואעשה מלאכה לעצמי
שומעין לה. ואחא לאו שומעין כרבא הונא אמר רב שיכולה אשה לומר
במועדיה איני ניוונת משלך עשה מלאכה לך כי אם לעצמי כדמפרש
טעמא דכחביות (דף קמ:) קסבר מונוי עיקר כלומר תחלה תעשה עיקר
מוונות לאשה מן הבעל בע"כ בין תעשה בין לא תעשה ואח"כ תקנו
מלאכה תחת מוונות שלא תהיה לה איבה וכיון דלטובתה נתכוונו לתקן
לה מוונות תחלה והיא עוקרת לומר איני תפילה בתקנה זו איני חוששת
למוונותי הרשות בידה וכיון דעקרה תקנת המוונות גם תקנת מלאכת
ידיה לבעלה בטלה ממילא דכיון דמוונות אין לה גם הבעל לא יטול
מלאכת ידיה והיינו נחלה בהא לא לו אלדס לאחר מכאן שהמוונות
עומדים לצא בכל יום. והיה לפירות של נכסי מלוג שמקנו חכמים
לבעל פירותיה תחת פרקונה [סע סא:] כ"ס וכ"ס שאם אמר איני מקבל על
תקנת פרקונה ואיני חושש צפירות נכסי מלוג שמקנו לי דמועיל החנאי
בעודה ארוסה שעדיין לא זכה בקרקעותיה לפירות. והיינו דלאטריך
בממני' למימני' [ועל מב.] דאין לאש חוקה בנכסי אשמו לומר לקוח הוא צדי
לדע"ג דכבז לה בעודה ארוסה שלא יטול כלום בפירותיה אפי' הכי
שמקנה ולא מיחתה לבעלה דמאי אמרה נחת רוח עשיתי לבעלי ששמקני
אבל מעולם לא מכרתי לו: ומקשי גמרא הא רחמיש יא. דקמני' ממני'
אין לאש חוקה שאין חוקה מועילה לו לקיים תורה לאשמו דרשית עדים אי
שטר מועיל לו לקיים חוקה מעולם לאשמו נכסי מלוג שלה
קנה: סימא נחת רוח עשיתי לבעלי. שמכרתי לו שלא יכעס עלי אבל
לא היה בדעתי להקנותו דלא דמי לתלוייה וצין דזבייני וצין [ועל סא:] דלגב
אונסי' גמר ומקני אבל הכא דליכא אונס כ"כ לא גמרה ואקנינה'
מי לא פנן. דכי הך טענה יכולה אשה לטעון לאחרים שקנו מעברה
וכ"ס (א) שמכרה לבעלה עצמו: לקח מן האיש. מן הבעל. כל
קרקעותיה משועבדים לכתובתא אשמו והיום ולמחר אם ימות או יגרשנה
תטרוק מלקוחות אים ולא תמצא צני חורין שכל כתב לא לו נכסי
אחריהם ואי ערבאין לכתובתא בנסי' כתובות (דף קמ:) וכו'. והלוקח
וילקח מן האשה נתן לה דבר מועט והקנתו לו כדי שלא תטרוק ממנו
חוב כתובתה: מקחו בטל. לא בטל בטל ממש שכל זמן שיחיה הבעל
יאכל זה הלוקח את הפירות שהרי המוכר מכר לו כ"ז שלא תתגרש
האשה ולא יבא זמן גיבוי כתובתה שהרי משנה זו בכל נכסים וקרקעות
שיש לו לבעל מיידי כדמוכח לקמן בסמוך [ב.] דלמאי' למעוטי מאי אילימא
היינו דאם ימותה ויהיה לה חוב לא יוכל לטעון אלא על חובותיה

[illegible]

מסורת הש"ס

ז. גיטין נה, ד [כתובות
פא, ה] [צ"ל לית],

הגהות הב"ח

(א) רשכ"ם ד"ה מי
 (ב) וכו' וכו' כשמכרה:
 (ג) תוס' ד"ה יכולה וכו' איני
 מקבל עלי תקנת פרקונה:
 (ד) בא"ד אומר רשכ"א דלי
 פשטר לומר קן. נ"ב עין
 ש"מ צ"ח ס' רנ"ב דכתב
 גם כן דעת רשכ"ס כן והוא
 י"ס ונ"ל (והשאר חסר):

הגהות הגר"א

[א] בתום (ד"ה צע"א)
בשרוה חזרת. יש חולקין
הר"ן פ"ה דכחצות בשם
רא"ה והובא צאה"ע סי'
ס"ט ס"ד בהגה"ה):

מוסף רע"י

[illegible]

מוסף תוספות

י. ואם איתא דפירות
יקר תיסוק אדעתיה דלא
יכלנהו. רש"א כחוצות מז: